

Evaluatie Buurtgezinnen 2020

Gemeente Scherpenzeel

Inleiding

Stichting Buurtgezinnen koppelt (vrijwillige) steungezinnen aan een overbelast gezin in de buurt. Het steungezin ontlast ouders en biedt kinderen uit het gezin extra aandacht en ondersteuning. Het is een preventieve voorziening waarmee wordt geprobeerd te voorkomen dat problemen in het gezin verergeren.

In deze evaluatie worden de resultaten van Buurtgezinnen in 2020 besproken.

Doelstelling

Met Buurtgezinnen is afgesproken om per jaar 3 tot 5 vraag- en steungezinnen aan elkaar te koppelen. Het doel van gezinskoppeling is om ouders te ontlasten, ervoor te zorgen dat kinderen in het eigen gezin kunnen opgroeien en niet uit huis geplaatst hoeven te worden. Tevens is het doel om inzet van (specialistische) jeugdhulp te voorkomen.

Resultaten

In 2020 hebben 5 vraaggezinnen zich aangemeld bij Buurtgezinnen. Vraaggezinnen zijn vrijwillige gezinnen die het steungezin ondersteuning bieden. Ook zijn er 5 steungezinnen aangemeld. In totaal zijn er 4 steun- en vraaggezinnen aan elkaar gekoppeld. In het eerste kwartaal van 2021 zijn het laatste steun- en vraaggezin aan elkaar gekoppeld.

Resultaten	Totaal
Streefgetal koppelingen	3-5
Aanmeldingen vraaggezin	5
Aanmeldingen steungezin	5
Aantal gerealiseerde koppelingen	4

De steungezinnen zijn in de meeste situaties aangemeld door professionele hulpverlening van de gemeente. In 2020 hebben Jeugdconsulenten 4 steungezinnen aangedragen.

Effecten voor ouders

De inzet van Buurtgezinnen heeft ertoe geleid dat vraaggezinnen ontlast zijn. Uit de evaluatie blijkt dat ouders:

- Minder stress ervaren doordat zij tijdelijk ontlast worden en bijvoorbeeld tijd hebben voor zichzelf, het huishouden of werk
- Meer zelfvertrouwen hebben
- Hun sociale contacten en netwerk hebben uitgebreid
- Leren over opvoeding van andere gezinnen
- Geactiveerd zijn voor het zoeken naar (betaald) werk

Effecten voor kinderen

Daarnaast blijkt dat de kinderen:

- Vaker onbezorgd 'kind kunnen zijn' doordat zij even weg kunnen uit de vaak stressvolle thuissituatie
- Meer sociale contacten en -vaardigheden hebben verkregen
- Gedragsproblematiek verminderd is

Afschaling of voorkoming van professionele hulp

De inzet van het steungezin heeft effect gehad op de inzet van professionele hulpverlening:

- Inzet van bestaande professionele ambulante jeugdhulp/-GGZ is afgeschaald of voorkomen
- Dagbesteding op een zorgboerderij is voorkomen
- Inzet van een logeershuis in het weekend is voorkomen
- Uithuisplaatsing van kinderen uit een van de vraaggezinnen is voorkomen

Financiële effecten

De totale kosten voor de inzet van Buurtgezinnen is €15.000 per jaar. Hiermee worden 3 tot 5 nieuwe gezinskoppelingen gerealiseerd en worden bestaande koppelingen uit voorgaande jaren onderhouden.

Zoals hierboven wordt aangegeven, wordt professionele jeugdhulp afgeschaald of voorkomen door inzet van Buurtgezinnen. Dit zorgt voor een besparing op de kosten van Jeugdhulp.

De exacte besparing is lastig in te schatten. Echter zijn de kosten van de totale inzet van Buurtgezinnen per jaar minder hoog dan 3 tot 5 professionele jeugdhulptrajecten die zijn afgeschaald of voorkomen. Ter illustratie: een uithuisplaatsing van een kind kost € 40.000 per jaar, de plaatsing in een gezinshuis € 20.000 per jaar en een traject met ambulante begeleiding minimaal € 3.000 per jaar.

Effecten van corona(maatregelen)

Ondanks beperkende maatregelen door corona, zijn alle steungezinnen ondersteuning blijven bieden aan vraaggezinnen. De steungezinnen waren extra belangrijk in perioden waarin professionele hulpverlening beperkt was. Tijdens de eerste lockdown in het voorjaar van 2020 is inzet van professionele hulpverlening in veel gezinnen beperkt of gestopt. Steungezinnen hebben dit gat (deels) op kunnen vangen door extra ondersteuning te bieden aan de vraaggezinnen.

Door de coronamaatregelen is de zichtbaarheid van Buurtgezinnen in de gemeenschap echter gedaald ten opzichte van eerdere jaren. Door afgelasting van activiteiten kon Buurtgezinnen niet aanwezig zijn op bijvoorbeeld de jaarmarkt of tijdens de Week van de Opvoeding. Het gevolg hiervan is dat aanmeldingen van vraaggezinnen voornamelijk uit de professionele hulpverlening is voortgekomen (Jeugdconsulenten van de gemeente) en minder via andere kanalen. In 2021 hoopt Buurtgezinnen weer aanwezig te kunnen zijn bij dit soort activiteiten, om zichtbaarheid in de gemeenschap te vergroten.

Conclusie

De koppeling van 3 tot 5 steungezinnen aan vraaggezinnen is in 2020 behaald. De inzet van Buurtgezinnen levert positieve resultaten op voor overbelaste ouders en hun kinderen. Ouders en kinderen worden ontlast, waardoor mogelijke inzet van Jeugdhulp wordt afgeschaald of voorkomen. Een aandachtspunt is om de zichtbaarheid van Buurtgezinnen (opnieuw) te vergroten in 2021, zodat aanmeldingen mogelijk ook via andere kanalen (dan de gemeente) binnenkomen.